SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ UZUPEŁNIAJĄCEJ

w Wadowicach,

za rok szkolny 1900.

WADOWICE.
Nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.

Z Drukarni Franciszka Foltina.
1900.

A.

Kronika i organizacya zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 17. września 1899. nabożeństwem.

Wedle statutu składała się szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2 klasach.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	w 1 godzinie	tygodniowo;
„ języka polskiego	w 4 godzinach	„
„ rachunków	w 2 „	„
„ rysunków	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	7 godz. tyg.
	„ języka polskiego	2 „ „	
	„ stylistyki	2 „ „	
	„ rachunków	2 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków	4 „ „	4 „ „
drudzy	„ buchalteryi	2 „ „	4 „ „
	„ stylistyki	1 „ „	
	„ rachunków	1 „ „	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	7 godz. tyg.
	„ języka polskiego	1 „ „	
	„ stylistyki	2 „ „	
	„ rachunków	3 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków	4 „ „	4 „ „
drudzy	„ buchalteryi	2 „ „	4 „ „
	„ stylistyki	2 „ „	

Na kurs przygotowawczy przyjmowano uczniów, którzy uczęszczali w prawdzie do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano tylko takich uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy, lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godz. $9^1/_2$ do $11^1/_2$ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki od godz. 7 do 9 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Uczniowie odbyli 3-dniowe rekolekcye dnia 4., 5. i 6. kwietnia, poczem przystąpili do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono nabożeństwem dnia 13. maja 1900 roku. Po egzaminie który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek powiatowej kasy oszczędności (w łącznej kwocie 80 K.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy przytem uczynili największy postęp w nauce.

Wysoki Wydział krajowy ustanowił rozp. z dnia 3. maja 1899 l. 28266 celem pobudzenia uczniów do coraz gorliwszego zajmowania się rysunkami, szczególnie zawodowymi, tak ważnymi dla każdego rękodzielnika, dwie nagrody dla uczniów II. klasy, pierwszą w kwocie 10, koron, drugą w kwocie 6 koron za najlepsze 2 rysunki.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku Wydział, który składał się z następujących Panów:

Dra Franciszka Opydy, burmistrza — jako przewodniczącego;
Teofila Kluka, kupca, Karola Osiowskiego, introligatora, } jako delegatów Rady powiatowej;
Dra Józefa Korna, adwokata, Edmunda Krzysztoforskiego, przemysł. } jako delegatów Rady miejskiej;
Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły. — Wydział odbył posiedzeń 4.

Grono nauczycielskie
przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4 klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był:

1. Seweryn Arzt. c. k. dyrektor gimnazyalny.

Nauczycielami byli:

2. Michał Frąckiewicz, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w I. klasie przemysłowej, 5 godzin tygodniowo;
3. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, 3 godz. tyg.;
4. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo;
5. Józef Kurowski, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w II. klasie przemysłowej, 5 godzin tygodniowo;
6. Józef Pizło, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał rachunków w I. i II. klasie przemysłowej, 6 godz. tyg.;
7. Franciszek Prezentkiewicz, em. dyrektor szkoły 6-klasowej, uczył języka polskiego w oddziale przygotowawczym, 4 godziny tygodniowo;
8. Kazimierz Usiekniewicz, uczył buchalteryi w I. i II. klasie kursu przemysłowego, 4 godz. tyg.
9. Franciszek Zając, kierownik 6 kl. szkoły ludowej, uczył rysunków i rachunków w oddziale przygotowawczym, 4 godziny tygodniowo.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym;
Józef Pizło w I. klasie przemysłowej;
Józef Kurowski w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	Oddział przygotowawczy	KLASA przemysłowa I.	II.	Razem
Uczniów w ciągu r. 1900 wspisanych było	25	34	22[1]	81[1]
Z tych opuściło w ciągu roku zakład i Wadowice	3	7	6	16
Pozostało przy końcu roku szkolnego .	22	27	16[1]	65[1]
Z tych klasyfikowano	22	27	16	65
Nieklasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły . .	—	—	—	—
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	—	1	3	4
„ „ pierwszego „	13	16	10	39
Nie okazało postępu	9	10	3	22
Razem . . .	22	27	16	65
Wiek uczniów.				
a) z wpisan. nie przekrocz. 18 roku życia	23	31	16	70
b) miało więcej jak 18 lat	2	3	6[1]	11[1]
Razem . . .	25	34	22[1]	81[1]
Z wpisanych było uczniów (terminatorów)	25	31	20	76
„ „ towarzyszy (subjektów)	—	3	2[1]	5[1]
Wedle wyznania było.				
a) katolików obrz. łacińskiego	22	29	20[1]	71[1]
b) wyznania mojżeszowego	3	5	2	10
Wedle zajęcia było:				
szewców	12	10	2	24
krawców	4	4	3	11
ślusarzy	—	4	4[1]	8[1]
kupców	1	3	2	6
masarzy i rzeźników . .	1	5	—	6
stolarzy	2	2	—	4
kamieniarzy	2	1	1	4
kowali	—	2	2	4
malarzy pokojowych . . .	—	—	3	3
introligatorów	—	1	1	2
cukierników	—	—	2	2
piekarzy	2	—	—	2
blacharz	1	—	—	1
piernikarz	—	—	1	1
fryzyer	—	1	—	1
szklarz	—	1	—	1
Razem . . .	25	34	22[1]	81[1]

* Uczeń oznaczony mniejszą cyfrą uczęszczał tylko na naukę rysunków.

E.

Fundusze szkolne.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic w kwocie 400 zł.
b) „ powiatowej kasy oszcz. „ 200 zł.
c) „ Rady powiatowej „ 100 zł
d) subwencya wysokiego Wydziału krajowego i
e) „ „ c. k. Ministerstwa W. i Ośw.

Te ostatnie subwencye są zmienne.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 150 zł.

F.

Środki naukowe.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	Wartość ct.
1	Andel, Geometrisches Ornament	3	68
2	Fallenböck, Elementar-Zeichenschule	5	52
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	12	42
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	2	31
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	9	94
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	4	97
7	Storch, Einfache Möbel	5	52
8	Rothe, Vorlagen für Bau- und Möbel-Tischler I. und II.	9	20
9	Gernhardt, Vorlagen für Schuhmacher . . .	5	52
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	8	28
11	Gottlob, Musterbuch für Möbeltischler . . .	13	80
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	8	28
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	4	42
14	Kretschmer, Holzverbindungen	3	68
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	1	80
16	Bayr & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	10	86
17	Richter, Zeichenvorlagen für Schneider . . .	1	10
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations- und Schriftenmaler	6	08
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	5	52
20	Cyrkiel do tablicy	3	24
21	Rajscajgów większych 8	18	72
22	Rajscajgów mniejszych 15	21	35
23	Szafa jodłowa polakierowana	16	—
24	Tablica	11	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe .	—	—
26	Józef Solecki, Nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	107	60
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
130	„ „ „	20	—
131	Ekierka do tablicy	1	95
132	2 Rajszyny do tablicy	2	40
133	Rajszyn małych 20 sztuk	4	40

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	14	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	9	—
136	Sztalug 3 sztuki	6	—
137	Szafa oszklona z komodą	28	—
138	Szafa jodłowa	16	—
139	Anton Andel, Das polychrome Flachornament tab. 25	18	—
140	Czischek Ludwig, Vorlegeblätter über Bauschlosserei t. 60	15	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau- und Maschinenfaches, 48 tablic	20	20
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	3	60
143	„ Arbeiten aus Stein t. 24	4	—
144	„ Arbeiten in gebranntem Thon t. 16 .	5	—
145	Rievel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorleblätter t. 46	15	—
146	Wild Josef, Vorlagenwerk für geom. und Projectionszeichnen t. 31	1	—
147	Schmidt H. Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	7	—
148	Gerhard E. Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	4	—
149	E. Ludwig u. O. Horn. Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	7	20
150	E. Herdtle, Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	4	50
151	Ch. Schröder, Klempner-Schule, Konstruktions lehre für Bauklempnerei 30 t.	4	05
152	Ch. Schröder, Konstructionslehre. Zweite Folge 27 t.	8	10
153	F. Fink, Die Arbeiten des Spenglers	4	47
154	Bucher Bruno, Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	5	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	3	20
156	7 modelów drewnianych	10	50
157	30 bloków poprawnych (Peyreka)	28	80
158	2 statywy żelazne	20	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	1	60
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	1	60

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości 2 t.	4	25
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	3	70
162	Feldegg Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	2	16
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	15	40
164	Falke, die Kunst im Hause	3	60
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . . .	2	40
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	15	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	1	50
168	Decoratiwe Vorbilder	7	20
169	Przewodnik dla mularzy	1	50
170	Przewodnik dla cieśli	1	50

Nadto posiada biblioteka uczniów obecnie 307 dziełek polskich do czytania, z których korzystało 51 uczniów klasy I. i II. przemysłowej. Ilość wypożyczonych dziełek 785.

W tym roku otrzymał zakład po raz pierwszy subwencyę na zakupno książek do czytania od Rady miejskiej i Rady powiatowej po 20 Koron.

Z tych subwencyj zakupiono 52 książeczek.

Zawiadowcą zbiorów rysunkowych i biblioteki był prof. Kołomłocki.

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie za chwalebne zachowanie i wytrwałą pilność, oznaczeni * otrzymali nagrodę, także wszyscy uczniowie celujący.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów w pisanych 25;
Opuściło Wadowice i zakład 3;
Pozostało 22.

Stopień I. otrzymali:

1. *Banaś Michał,
2. Bronner Jakób,
3. Cholewka Stanisław,
4. Gawron Karol,
5. Gracyasz Piotr,
6. Homel Czesław,
7. Latko Tomasz,
8. Mucha Paweł,
9. *Pilch Julian,
10. Sendera Franciszek,
11. Strzeżoń Ludwik,
13. Timberger Marek,
13. *Zadora Bartłomiej,

Postępu nie uczyniło 9.

I. klasa kursu przemysłow

Uczniów wpisanych 34;
Klasyfikowano 27;
Opuściło zakład 7.

Stopień I. z odznaczeniem otrzymał

1. **Fioł Antoni.**

Stopień I. otrzymali:

1. *Czechowicz Ignacy,
2. Fiołek Roman,
3. Gazda Jan,
4. Goryl Julian,
5. Kajdas Maciej,
6. Kalfus Henryk,
7. Latko Michał,
8. Łysoń Władysław,
9. Pernersdor
10. Płonka Ja
11. Ramenda
12. Rosenthal
13. Sikora To
14. Socha Lud
15. *Wcisło R
16. Zembaty I

Postępu nie uczyniło 10.

II. klasa kursu przemysłow

Uczniów wpisanych 22;
Opuściło Wadowice 6;
Klasyfikowano 16.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrz

1. **Fabian Franciszek,**
2. **Tenschert**
3. **Zadora Adolf.**

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

1. Banaś Aleksander,
2. Banaś Józef,
3. Gross Izydor,
4. Kosiński Józef,
5. Kozak Józef,
6. Kublin Ka
7. Matusiak S
8. Moskała S
9. Thieberger
10. *Zając Fra

Postępu nie uczyniło 3.

Nagrody ustanowione przez W. Wydział k lepsze rysunki fachowe otrzymali uczniowie klas

1. Fabian Franciszek, ślusarz,
2. Zadora Adolf, introligator.

II.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1901 trwać będą od dnia 11. do 16. września 1900 r.

Dnia 16. września rozpocznie się nauka szkolna.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej z r. 1855 wszyscy terminatorzy i czeladnicy; aż do ukończenia 18 roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność jego z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby nie zachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastosowania §§. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 10 do 400 zł.

Uczniowie otrzymują bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w Wadowicach, dnia 13. maja 1900.